

Farvel til gas i danske hjem

NEKST

NEKST - Farvel til gas i danske hjem

Danmark skal være fri af russisk gas. Et bredt flertal af folketingets partier er enige om, at udfasning af russisk gas til opvarmning er centralt for at komme i mål. Derfor skal fjernvarme udrulles inden 2028 i de områder, hvor det giver mening, mens husholdningerne i andre områder skal omlægges til andre grønne løsninger som fx en individuel varmepumpe eller en lokal fælles varmeløsning.

Helt i mål hurtigere

NEKST skal understøtte, at omlægningen til grøn varme i danske hjem kan ske hurtigere. NEKST fast track arbejdsgruppen *Farvel til gas i danske hjem* er etableret til at følge denne opgave til dørs og har ni måneder til at identificere udfordringer og fremlægge forslag til konkrete indsatser, så danske hjem i den nære fremtid kan forsynes med grøn varme.

NEKST-arbejdsgruppen

Lars-Peter Søbye skal stå i spidsen for arbejdsgruppen *Farvel til gas i danske hjem*. Lars-Peter Søbye kan med sin erfaring inden for ledelse og grøn omstilling drive arbejdsgruppens arbejde. Gruppen består derudover af medlemmer, som har erfaring med og kendskab til problemstillingerne, som knytter sig til udrulning af fjernvarme og/eller udrulning af individuelle og fælles varmeforsyningsløsninger.

Arbejdsgruppen vil endvidere bistås af relevante myndigheder.

Tre centrale spor

NEKST-arbejdsgruppen skal arbejde med tre centrale spor inden for udrulning af fjernvarme og udfasning af olie- og gasfyr: **1) Projekter på plads i 2023, 2) Effektiv udrulning af fjernvarme og 3) Grønne individuelle og fælles varmeforsyningsløsninger**. For hvert spor sættes der fokus på en række problemstillinger, som er vigtige at håndtere for at kunne understøtte udrulningen af grønne varmeløsninger. Med udgangspunkt i de tre centrale spor skal NEKST-arbejdsgruppen arbejde efter konkrete løsninger, som kan fremskynde udrulningen af grøn varme.

Afrapportering

Arbejdsgruppen skal give en statusrapportering om arbejdsprojektet til september 2023, og arbejdsprojektet skal endeligt afrapporteres inden udgangen af 2023. Med afrapporteringen skal NEKST bl.a. vise, i hvilket omfang processen for udrulningen af fjernvarme og grønne varmeløsninger forventes forkortet. Arbejdsgrupperne har udover de faste afrapporteringer løbende mulighed for at tage emner op med styregruppen for NEKST og med regeringen via udvalget for grøn omstilling.

Målsætning

NEKST skal identificere overordnede uhensigtsmæssigheder og barrierer i regulering og myndighedsbehandling af grøn varme.

NEKST skal samle op på kommunernes varmeplanlægning og kortlægge områder, hvor der er udfordringer med udrulning af grøn varme. På baggrund af kortlægningen skal NEKST skal identificere og igangsætte initiativer, der målbart forkorter perioden for udrulning af grøn varme.

1

Projekter på plads i 2023

I 2022 har kommunerne gennemført en planlægningsindsats og udsendt breve med besked om grønne opvarmningsmuligheder i de områder, der i dag har gas. Indsatsen viser, at en stor andel kan forvente fjernvarme inden 2028.

Det er dog stor forskel på, hvor langt fjernvarmeplanlægningen og -projekterne er i de enkelte områder. Derfor afventer omkring 40 pct. af ejendomssejere i gasområder fortsat en mere endelig afklaring om fjernvarme.

Fokus

Alle med gasfyr skal have en mere endelig afklaring om muligheden for – inden 2028 – at få fjernvarme.

NEKST skal kortlægge geografiske områder med udfordringer og igangsætte initiativer, som målbart skal forkorte udarbejdelse og godkendelse af fjernvarmeprojekter.

NEKST skal præsentere tiltag til fokusområdet inden sommer 2023.

2

Effektiv udrulning af fjernvarme

Udrulning af fjernvarme inden udgangen af 2028 er ambitiøst, og der vil være udfordringer, som skal overkommes, fx skal der være arbejdskraft nok.

Særligt stigende priser på materiel og arbejdskraft skaber usikkerhed om investeringer. Samtidig vil der i områder, med lange udsigter til fjernvarme være risiko for, at gasfyrsejerne konverterer til andre løsninger og dermed udhuler potentialet for fjernvarme.

Fokus

Alle fjernvarmeprojekter skal etableres hurtigere og senest i 2028, hvor det giver mening.

NEKST skal kortlægge udfordringer og løsninger. Det er ambitionen, at indsatser skal effektivisere og forkorte udrulningen af fjernvarmeprojekter målbart, hvor det er samfundsøkonomisk bæredygtigt.

NEKST skal præsentere tiltag til fokusområdet i september 2023.

3

Grønne individuelle og fælles varmeløsninger

Knap en tredjedel af ejendomssejere i gasområder har fået besked om, at de bør konvertere til en grøn individuel eller fælles lokal grøn varmeløsning allerede nu.

Udrulning af denne type løsninger vil i høj grad afhænge af den enkelte bygningsejer eller lokalsamfund, herunder at disse har de rette forudsætninger for at træffe beslutning om en ny grøn varmeløsning.

Fokus

Der skal sættes tempo på konverteringer i områder, hvor der ikke kommer fjernvarme.

NEKST skal kortlægge udfordringer og løsninger. Det er ambitionen, at indsatsen skal forkorte etableringstiden af individuelle og fælles lokale varmeløsninger målbart.

NEKST skal præsentere tiltag til fokusområdet i september 2023.

Øget tempo på Danmarks grønne omstilling

Ruslands invasion af Ukraine har skabt en længerevarende energikrise. Danskerne har oplevet historisk høje priser på energi, og der er fortsat ikke sikkerhed om energiforsyningen. Det er derfor afgørende, at Danmark hurtigt får udfaset russisk gas, og at vi gør os mindre afhængige af fossile brændsler. F.eks. når vi opvarmer vores boliger. Der er brug for at fjerne de barrierer, der i dag spænder ben for, at danskerne kan få en grøn varmekilde, og at vind og sol kan opføres hurtigere.

Danmarks grønne omstilling er heldigvis i gang, og regeringen har øje for, at de mange tiltag, som er politisk vedtaget, nu også bliver til virkelighed. Vi har brug for at skruer op for det grønne tempo, også selv om der ligger store udfordringer foran os i arbejdet med at gøre Danmark uafhængig af russisk energi og omstille til vedvarende energi.

Det kræver nye arbejdsgange. Nye arbejdsfællesskaber.

Ny arbejds metode med nye arbejdsfællesskaber

National energikrisestab

Hurtigere handling på grønne udfordringer kræver en fokuseret og koordineret indsats. Derfor har regeringen etableret den nationale energikrisestab (NEKST). NEKST har til opgave at løse og koordinere de akutte grønne udfordringer på tværs af myndigheder, kommuner og andre aktører.

NEKST er en arbejds metode

NEKST er en ny arbejds metode og et nyt arbejdsfællesskab inspireret af den nationale operative stab (NOST). Regeringen skaber med NEKST rammerne til et løsningsfokuseret og intensivt samarbejde mellem offentlige myndigheder, kommuner, energisektoren og øvrige relevante aktører. Regeringsudvalget for grøn omstilling følger arbejdet i NEKST, og vil løbende stille NEKST opgaver.

Den grønne omstilling er en holdsport, der kræver et tæt samarbejde mellem de ansvarlige aktører. Det er netop i samarbejdet, vi kan identificere og fjerne de grønne barrierer, så vi kan sætte tempo på at få de grønne politiske aftaler ført ud i livet.

NEKST skal arbejde i intensive, parallelle "sprints" på forskellige grønne udfordringer. Det skal ske i særlige arbejdsgrupper, hvor alle relevante samfundsaktører er repræsenteret. Arbejdet sker helt tæt på de konkrete grønne udfordringer, så arbejdsgrupperne kan udpege, hvor de konkrete bånd for den grønne omstilling opstår i dag. Det kan være alt fra barrierer i fx regulering og lovgivning til arbejdsgange hos myndigheder, ansøgningsprocesser, mangel på kompetencer, materialer mv.

Det er helt centralt, at NEKST ikke kun peger på barriererne. Med NEKST inviterer regeringen også relevante aktører ind i løsningsrummet og beder dem løbende om at fremlægge forslag til konkrete indsatser og igangsætte løsninger på de akutte grønne udfordringer. Det betyder, at der kan handles hurtigt – også undervejs i arbejdsgruppernes arbejde.

Stærke kompetencer i arbejdsgrupperne

Arbejdsgrupperne vil blandt andet bestå af repræsentanter fra energisektoren, myndigheder og kommuner. Det er deres fælles viden og erfaringer fra virkelighedens verden, der tilsammen kan identificere de barrierer, der i hverdagen forsinker den grønne omstilling.

Samtidig har vi brug for nye øjne og nye ideer til den måde, vi udruller grøn energi på i dag. NEKST vil derfor også bestå af stærke og innovative erhvervskompetencer, som sammen med akademiske eksperter kan bidrage med nytænkning og viden med fokus på løsninger.

Kommunerne får en central rolle

Kommunerne har ansvaret for den grønne omstilling tæt på borgerne. Kommunerne står bl.a. for varmeplanlægning og godkendelse af fjernvarmeprojekter. Kommunerne er samtidig planmyndighed for vedvarende energi på land og derfor helt væsentlige aktører, når det kommer til at sikre, at der planlægges tilstrækkeligt areal, som kan understøtte udbygning af sol og vind på land. Kommunerne er den myndighed med størst kendskab til de lokale forhold. De kan sikre det nødvendige samarbejde med lokalbefolkningen, og skabe opbakning til den grønne omstilling i overensstemmelse med kommuneplanlægningen, naturområder og biodiversitet.

Derfor får KL en central plads i NEKST for at understøtte kommunernes vigtige rolle med at bringe den grønne omstilling ind i borgernes hjem.